

Obsah

A. Základy techniky přijímacích antén

I. Účel a základní pojmy	9
II. Význam antény pro přijímač	10
III. Kmitočty — délky vln — rozdělení používaných kmitočtů	11
1. Základy bezdrátového přenosu	11
IV. Základní poznatky o šíření elektromagnetického vlnění	14
2. Šíření elektromagnetického vlnění v rozhlasovém pásmu dlouhých vln	16
3. Šíření elektromagnetického vlnění v rozhlasovém pásmu středních vln	17
4. Šíření elektromagnetického vlnění v rozhlasovém pásmu krátkých vln	18
5. Šíření elektromagnetického vlnění v televizních pásmech I až V a v pásmu VKV—FM	19
6. Zvláštnosti příjmu v pásmu I a VKV—FM	20
7. Dálkový příjem televize	21
8. Příjem v televizním pásmu III	22
9. Příjem v televizním pásmu IV a V	23
10. Polarizace elektromagnetického vlnění	24
11. Intenzita elektromagnetického pole a napětí na svorkách antény	25
12. Kmitočtová pásma a vysílací kanály	28
V. Jak zacházet s čísly v anténní technice?	29
13. Zjednodušování velkých a malých čísel	30
14. Zesílení a útlum	31
VI. Vysokofrekvenční vedení jako napáječ	33
15. Ztráty	34
16. Charakteristická impedance	35
17. Impedanční přízpůsobení	37
18. Geometrická a elektrická délka vedení	39
19. Vlastnosti průmyslově vyráběných napáječů	39
20. Ztráty vlivem nepřizpůsobení	39
21. Volba napáječe	40
VII. Přijímací antény	42
22. Všeobecné poznatky	42
23. Požadavky na rozhlasové a televizní přijímací antény	43
24. Televizní antény	44
a) Směrovost — směrové antény	44

25. Anténa typu Yagi	47
a) Zisk	51
b) Činitel zpětného příjmu	54
c) Širokopásmovost — antény pro jediný kanál či celé pásmo	54
d) Impedance antény typu Yagi	56
e) Přizpůsobení antény k napájecí	56
26. Anténa se zpětným zářením — anténa typu Backfire	58
27. Buzená patrová soustava	59
28. Celovlnný dipól s úhlovým reflektorem	63
29. Anténa typu X	65
30. Logaritmicko-periodická anténa	67
31. Kombinované širokopásmové antény	69
32. Antény pro příjem AM rozhlasu	71
VIII. Přizpůsobení televizní nebo VKV antény k napájecí a napáječe	
k přijímači	77
33. Přizpůsobení při příjmu jediného kanálu jedinou anténou	77
34. Přizpůsobení při příjmu jediného kanálu více anténami	81
a) Patrové soustavy	82
b) Sdružené antény ve vodorovné rovině	84
c) Vzájemné propojení antén v patrové nebo vodorovně sdružené soustavě	86
35. Přizpůsobení napáječe při příjmu více vysílačů více anténami	90
a) Slučovač tvořený obvodem LC	91
b) Slučovač tvořený směrovým vedením	93
c) Slučovač tvořený kruhovým vedením	94
36. Roztřídění kmitočtů u přijímače	96
B. Praktické provedení	
IX. Zásady pro konstrukci a domácí zhotovení antény	99
37. Konstrukční materiál	100
38. Konstrukční detaily	101
a) Třmen pro přichycení ráhna antény	101
b) Upevnění prvků na ráhno	103
X. Rozměry a technické údaje doporučených antén pro příjem televize	
a VKV—FM rozhlasu	105
39. Antény pro televizní pásmo I, II a pásma VKV—FM	106
a) Skládaný dipól	106
b) Tříprvková anténa	106
c) Pětivrvková anténa s dvojitým reflektorem	107
d) Pětivrvková anténa s jednoduchým reflektorem	109
e) Devětivrvková anténa pro dálkový příjem kanálu č. 5 a VKV—FM II	110
40. Antény pro televizní pásmo III	111
41. Kanálové antény pro televizní pásmo III	112
a) Skládaný dipól	112
b) Tříprvková anténa	113
c) Pětivrvková anténa	115
d) Třináctivrvková anténa délky $1,8 \lambda$	115
e) Čtrnáctivrvková anténa délky $1,8 \lambda$	117
f) Patnáctivrvková anténa délky $2,5 \lambda$	118

g) Šestnáctiprvková anténa	121
42. Pásmové antény pro televizní pásmo III	121
a) Tříprvková anténa	121
b) Šestiprvková anténa	122
c) Dvanáctiprvková anténa	123
d) Čtrnáctiprvková anténa	124
e) Patnáctiprvková anténa	126
43. Antény pro televizní pásma IV a V	127
44. Antény pro skupinu kanálů v televizním pásmu IV a V	127
a) Stavebnicová anténa do jedenadvaceti prvků	127
b) Dvanáctiprvková anténa pro kanály televizního pásma IV	129
c) Dvacetisedmiprvková anténa pro kanály televizního pásma IV	133
d) Třicetipětiprvková anténa pro skupinu kanálů v televizním pásmu V	133
45. Pásmové a dvoupásmové antény typu Yagi pro televizní pásma IV a V	135
a) Osmiprvková anténa s trojitým reflektorem pro kanály č. 21 až 60	135
b) Osmiprvková anténa s dvojitým reflektorem pro kanály č. 21 až 60.	137
c) Třináctiprvková anténa pro kanály č. 21 až 60	137
d) Devatenáctiprvková pásmová anténa pro kanály č. 21 až 60	141
e) Dvacetiosmiprvková pásmová anténa pro kanály č. 21 až 60	143
46. Jiné doporučené typy širokopásmových antén	143
a) Všepásmová anténa typu dvojité V	143
b) Širokopásmový dipól s úhlovým reflektorem a širokopásmovým direktorem	143
c) Buzená celovlnná patrová soustava pro kanály č. 21 až 81	145
d) Devatenáctiprvková logaritmicko-periodická anténa pro kanály č. 21 až 81	151
e) Kombinovaná třicetiprvková širokopásmová anténa pro kanály č. 21 až 60	152
f) Anténní předzesilovače	154
XI. Náhražkové antény, umístěné poblíž televizoru	154
47. Půlvlnný dipól z televizní dvoulinky	155
48. Laditelná náhražková anténa pro televizní pásmo I a II a obě pásma VKV—FM	155
49. Náhražková anténa pro místa s velmi silným signálem	157
XII. Využití jedné antény pro napájení více přijímačů	157
XIII. Anténní stožár a jeho upevnění	158
50. Průměr trubky stožáru	158
51. Upevnění stožáru antény ke komínu	161
52. Upevnění stožáru antény ke konstrukci valbové střechy	161
53. Kotvení stožáru antény na ploché střeše	161
54. Nosník pro vyložení antény mimo osu stožáru	162
XIV. Způsob vedení a uchycení napáječe	162
XV. Bezpečnostní předpisy	165
55. Ochrana televizních přijímacích antén před účinky atmosférické elektřiny	165
56. Předpisy pro stavbu antén	166

C. Tabulky — diagramy

XVI. Rozdělení rozhlasových a televizních pásem — jejich kmitočty . . .	167
XVII. Převod poměrů napětí, proudů a výkonů na decibely	170
XVIII. Výpočet odporových útlumových článků	172
57. Články tvaru T	172
58. Články tvaru II	172
XIX. Slučovače a výhybky	173
59. Dolní propust tvaru T a tvaru II	173
60. Horní propust tvaru T a tvaru II	175
61. Pásmová propust tvaru T a tvaru II	176
62. Pásmová zádrž tvaru T a tvaru II	177
XX. Diagram pro stanovení fázovacího vedení	178
XXI. Diagram průběhu jalové (X) a reálné (R) složky vstupní impedance ve středu napájeného dipólu v závislosti na elektrické délce vlny . .	180
Literatura	181